

SVEIKATA

sveikata@diena.lt

MEDICINA, SVEIKA GYVENSENA IR GROŽIS

REDAKTORĖ BEATA BUKOTAITĖ

ATVĖRĖ ŠIRDĮ IR DURIS

Rugutės namai dovanoja prieglobstį su vėžiu kovojantiems mažyliams ir jų tėvams

Beata Bukotaitė

Editos Abrušauskienės, Rugutės namų šeimininkės, šypsena svečius pasitinka iš tolo. Atverdama netoli Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų nuomojamo buto duris Edita stengiasi šypsotis net tuomet, kai žino, kad jos

svečiai neseniai sužinojo siaubingą diagnozę – vėžys. „Rugutės“ labdaros ir paramos fondo įkūrėja mažiesiems ligoniams ir jų tėvams dovanoja viltį, optimizmą ir pakviečia prisiglausti nakvynei.

Išsipildė sena svajonė

„Dažnai svajodavome pabūti kartu jaukioje namų aplinkoje, svajodavome pasidalyti širdies šilumą ir puodeliu karštos arbatos, svajodavome, kad besigydantys mažieji galėtų apkabinti broliukus ir sesutes, draugus.

Bet ne ten, tarp baltų palatos sienų, o jaukiuose namuose“, – tyliai kalbėjo „Rugutės“ labdaros ir paramos fondo įkūrėja E. Abrušauskienė.

Vakarų Europos šalyse tokie namai tėvams ir jų sergantiems vaikams – įprastas dalykas. Tačiau Lietuvoje sergančius mažyliams aplankę ar trumpam juos iš ligoninės pasiėmę iš tolimiausių šalies kampelių į sostinę atvykę tėvai sukasi kaip išmano.

„Ne kiekvieno kišenė leidžia apsistoti viešbutyje. Liga juk ir taip dažniausiai pasiglemžia didžiąją dalį šeimos finansų. Liga neklausia, ar turi kur gyventi. Ar turi kur apsistoti, jei ligoninėje reikia praleisti tik dieną, o naktį galima grįžti į jaukius namus“, – atsiduso E. Abrušauskienė.

Trūksta tik virtuvės

Po Rugutės namų langais veši žolynai ir skleidžiasi gėlės. Nedidelis, bet jaukus

■ **Gimtadienis:** su neuroblastoma kovojanti Liepa Rugutės namuose neseniai ant torto užpūtė dvi žvakutes.

Tomo Černiševo nuotr.

10 >>

■ **Žaidimas:** Rugutės namų svečiai žino, kad kai kurių vaikų laiveliai išplaukia į nebūtį ir niekada nebegrįžta.

■ **Optimizmas:** net ir sunkiausių akimirka E. Abrukauskienė stengiasi šypsotis.

Atvėrė širdį ir duris

» 9 ir žalias kiemelis, aptvertas medine tvora, mažą Rugutės namų pasaulį atriboja nuo sossinės triukšmo.

Erdviuose namuose šviesu ir ty lu. Sienas puošia Simonos ir Jekaterinos tapyti paveiksiai, Aistės ryškiais spalvomis dekoruoti gėlių vazonėliai.

Pro langus matyti bažnyčios bokštas, jis tarsi saugo šių namų gyventojų ramybę. Tačiau akimirkos, kai Rugutės namuose neaidi gyventojų žingsniai, retos. Sergantys mažyliai, lydimi tėvų, čia apsi stoja beveik kasdien.

Trijų aukštų apie 200 kv. m ploto namuose vietas turi užtekti visiems.

Du miegamieji, erdvi svetainė su židiniu, darbo kambariai. Tik virtuvė dar tuščia – trūksta baldų komplekto ir buitinės įrangos. Todėl Rugutės namų gyventojams dažniausiai tenka kimšti sumuštinis su arbata.

Nereikia senų daiktų

E. Abrukauskienė rūpinasi, kad būst te netrūktų nei reikalingiausių daiktų tėvams, nei žaislų mažyliams. Jų neretai dovanuoja geradariai.

„Esame dėkingi visiems geros širdies žmonėms, tik kartais labai sunku jiems paaiškinti, kad mūsų globojamiems mažyliams reikia ne senų ir sudėvėtų, o naujų ir gražių daiktų“, – sakė E. Abrukauskienė.

Ji pamindžikavo miegamajame tarsi tyrinėdama nuzulintą medinių grindų plotą – šitą irgi teks skubiai restauruoti. Ligoniukų globėja stengiasi dėl mažiausių smulkmėnų, rūpinasi namų švara.

Moteris žino, kad kovojantis su vėžiu vaikai dažnai išsekinti ligos, išvarginti chemoterapijos ir spindulinio gydymo, todėl jiems pavojų kelia net menkiausi sveikų mažylių lengvai įveikiami virusai ir bakterijos.

Trumpam užmiršta bėdas

Rugutės namų svetainę puošia didžiulis pačių vaikų pieštas Lietuvos žemėlapis. Beveik ties kiekvienu miestu kabopo keletą popierinių laiveliai.

Esame dėkingi visiems geradariams, tik kartais sunku jiems paaiškinti, kad mūsų mažyliams reikia ne sudėvėtų, o naujų ir gražių daiktų.

„Žaisdami vaikai lengviau kaunasi su liga. Mūsų ligoniukai – mažieji kapitonai. Jie žino, kad kartais laivai užplaukia ant skelmos ir tuomet jų kapitonams būna silpna ir negera“, – tarsi pasaką apie vaikų grumtynes su vėžiu pasakojo E. Abrukauskienė.

Kasmet „Rugutės“ fondo globojamus vaikus suburia „Draugų sala“. Renginys, kai vaikai bent trumpai pamiršta sveikatos bėdas. Jo visus metus laukia il-

gus mėnesius ligoninėse praleidžiantys mažyliai, sesės ir broliai, tėveliai.

E. Abrukauskienė džiaugėsi, kad į šį susitikimą atvyksta net ir vaikų netekę tėvai. Šiemet prie mažųjų ketina prisijungti neseniai vėžio nugalėto Reniaus tėvai.

Nespėja visų pamyluoti

Meiliai vardijusi sergančių ir jau sveikstančių vaikų vardus moteris prisipažino, kad nespėja visiems skirti pakankamai dėmesio.

„Nespėju visų mažylių pačiučiuoti ir pamyluoti. Fondas globoja pusę šimto šeimų, o realiai galime rūpintis tik trimis dešimtims“, –

lyg apie savo pačios atžalas kalbėjo E. Abrukauskienė.

Netekusi dukters Rugilės – ją pasiglemžė piktybinė liga, – susilaukti antro vaiko 38 metų moteris vis dar nepasiryžo – visą dėmesį ir jėgas ji skiria sėmimiems.

„Net savaitgalį tenka rinktis. Važiuoti į Pasvalį aplankyti Rugutės kapo ar sukti į kitą miestą, kur mūsų labai laukia sergantys vaikai“, – nesiliovė šypsotis E. Abrukauskienė.

Su šviesia šypsena ji kalbėjo ir apie savo Rugutę – ant dukters kapo Abrukauskai pastatė „Lego“ kubelio formos šviesių spalvų paminklą.

„Rugutės“ labdaros ir paramos fondas

„Rugutės“ labdaros ir paramos fondą 2004 m., netekę trejų metų dukrytės Rugilės, įkūrė Edita ir Dainoras Abrukauskai. Akistata su liga ir esama padėtimi prižiūros ir rūpybos srityje, sukaupta patirtis paskatino ištiesti pagalbos ranką kitoms šeimoms, kurios susidūrė su pikčiausiu ir skaudžiausiu priešu – onkologine mažylio liga. „Beribė meilė ir atsakomybė“ – šis kasdienės veiklos šūkis lydi „Rugutės“ fondą jau ketverius jo gyvavimo metus. Be finansinės paramos šeimoms, pa-

ramos medikamentais, vaikų higienos prekėmis, fondas vykdo šiuos projektus: renka ir platina informaciją apie piktybines vaikų ligas, slaugą, pildo sergančių vaikų svajones, kasmet vykdo kalėdinę akciją, organizuoja tradicija tapusią metinę ligoniukų ir jų šeimų šventę-susibūrimą „Draugų sala“, pagal galimybes padeda vaikų onkologijos skyriams įsigyti diagnostikai ir gydymui reikalingos medicinos įrangos. Daugiau informacijos apie fondą www.rugute.lt

Daugiau apie „Draugų salos“ renginį

„Draugų sala“ – jau trečius metus rengiama šventė. Į ją sukviečiami visi fondo globojami vaikai, jų šeimos, artimiausi fondo draugai. Susitikimas tradiciškai pradedamas susikauptimo valandėle vienoje Vilniaus bažnyčią. Vėliau visi dalyviai vyksta į šventės vietą, ten vaikai stebi specialiai jiems dovanojamus spektakliukus ir dainuoja su mylimais dainininkais, dalyvauja įvairiose programose ir pramogauja. Susirgus onkologinėmis ligomis, gydymas yra itin sudėtingas ir ilgas procesas, skaudžiai paliečiantis visus vaiko gyvenimo aspektus: fizinę sveikatą, psichologinę savijautą, santykius su šeimos nariais, draugais.

Susitikimo tikslas – suburti panašaus likimo šeimas, skatinti vieni kitiems perduoti socialinę ir medicininę informaciją, keistis patirtimi, mintimis, išgyvenimais, pasidžiaugti buvimu kartu. „Ligoniukams reikia pajauti, žinoti, kad jie nėra vieni akistatoje su pikta liga, kad ir jie, išvarginti nesibaigiančių procedūrų, kančių ir nežinios, gali bent dienią tapti didelės šventės herojais, bent tas kelias valandas užmiršti ligoninių sienas, lašelines, vaistus ir paprasčiausiai papūti vaikais“, – sakė E. Abrukauskienė.

2006 m. vykusiaime pirmajame susitikime dalyvavo apie 100, 2007 m. – jau apie 150 žmonių.

Šiemet „Draugų salos“ renginys vyks rugpjūčio 24 d. Šešuolėlių dvare.

■ **Žaislai:** vaikams geriau užtrūkti iš ligoninės palatos ir žaidyti jaukiuose namuose

Temo Čepniūvo nuotr.